

**Rozporządzenie
Ministra Sprawiedliwości**

z dnia 2007 r.

**w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania
tego wynagrodzenia oraz kosztów wystawienia zaświadczenia,
a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń**

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa, sposób wynagradzania lekarza sądowego, tryb finansowania tego wynagrodzenia, koszty wystawienia zaświadczenia oraz wzór zestawienia wystawionych zaświadczeń.

§ 2.1. Za wystawienie zaświadczenia lekarzowi sądowemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości 80 zł.

2. Koszty wystawienia zaświadczenia obejmują:

- 1) wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1;
- 2) koszt dojazdu do osoby ubiegającej się o wystawienie zaświadczenia.

§ 3.1. Koszty, o których mowa w § 2 są dokumentowane fakturą lub rachunkiem i zestawieniem sporządzanym przez lekarza sądowego w oparciu o rejestr, stanowiący załącznik do faktury lub rachunku.

2. Lekarz sądowy wystawia fakturę lub rachunek oraz sporządza zestawienie, o którym mowa w ust. 1, na dany miesiąc kalendarzowy.

3. Faktura lub rachunek obejmuje kwotę stanowiącą sumę kosztów zaświadczeń, o których mowa w ust. 1.

4. Zestawienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera na początku każdej wypełnionej strony datę wystawienia i numer faktury lub rachunku, na dole każdej wypełnionej strony podpis lekarza i jego pieczętkę oraz:

- 1) numer bieżący od początku danego miesiąca;
- 2) datę wystawienia zaświadczenia;
- 3) imię (imiona) i nazwisko uczestnika postępowania oraz numer PESEL lub datę urodzenia (w przypadku braku numeru PESEL);
- 4) nazwę organu uprawnionego, który wystawił wezwanie (zawiadomienie) i sygnaturę akt sprawy;

- 5) koszt zaświadczenia oraz koszt dojazdu do uczestnika postępowania, jeżeli badanie przeprowadzono poza gabinetem lekarskim;
- 6) sumę wartości wystawionych zaświadczeń.

5. Wzór zestawienia stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Faktura lub rachunek i zestawienie, o których mowa w § 3, są przekazywane organowi kierującemu gospodarką finansową sądu okręgowego w formie pisemnej.

2. W terminie 14 dni od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, organ kierujący gospodarką finansową sądu okręgowego stwierdza ich prawidłowość lub wskazuje zastrzeżenia i występuje o ich uzupełnienie albo skorygowanie.

3. W przypadku dokonania korekty faktury lub rachunku i zestawienia, o którym mowa w ust. 1, lekarz sądowy składa oba dokumenty wraz ze szczegółowym uzasadnieniem przyczyny sporządzenia korekty.

§ 5. 1. Zapłata jest dokonywana w terminie 30 dni od dnia otrzymania prawidłowo sporządzonych dokumentów, o których mowa w § 4.

2. W przypadku nie dokonania zapłaty w terminie ustalonym w ust. 1, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

§ 6. Prezes sądu okręgowego informuje organ kierujący gospodarką finansową sądu okręgowego o wstrzymaniu wypłaty wynagrodzenia, o uchyleniu wstrzymania wypłaty wynagrodzenia oraz o pozbawieniu prawa do wypłaty wynagrodzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2008 r.

w porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

MINISTER ZDROWIA

Wzór zestawienia wystawionych zaświadczeń

Zestawienie wystawionych zaświadczeń do faktury / rachunku * z dnia nr**

Lp.	Data wystawienia zaświadczenia	Imię (imiona) i nazwisko uczestnika postępowania oraz numer PESEL lub data urodzenia (w przypadku braku numeru PESEL)	Nazwa organu, który wystawił wezwanie (zawiadomienie) i sygnatura akt sprawy	Koszt zaświadczenia oraz koszt dojazdu do uczestnika postępowania, jeżeli badanie przeprowadzono poza gabinetem lekarskim
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
Razem (suma wystawionych zaświadczeń):				

.....
(data)

.....
(podpis i pieczętka lekarza sądowego)

* niewłaściwe skreślić

** WYPEŁNIAĆ CZYTELNIE PISMEM DRUKOWANYM

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie, wydane w oparciu o delegację zawartą w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849), określa sposób wynagradzania lekarza sądowego, tryb finansowania tego wynagrodzenia, koszty wystawienia zaświadczenia oraz wzór zestawienia wystawionych zaświadczeń.

Projektowane rozporządzenie zawiera także regulację dotyczącą wysokości, warunków i trybu finansowania kosztów wystawienia zaświadczenia. Obowiązek uwzględnienia tej materii w rozporządzeniu wynika z treści wytycznych zawartych w art. 18 ust. 4 ustawy o lekarzu sądowym.

W prezentowanym uregulowaniu przyjęto kwotę 80 zł jako koszt wystawienia zaświadczenia.

Wprowadzenie zapisu regulującego wprost kwestię odpłatności jest konieczne. Do Ministerstwa Sprawiedliwości wpływały z kraju sygnały, że lekarze ze względów finansowych nie chcą wystawiać zaświadczeń stosownie do obecnie obowiązującego rozporządzenia z dnia z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie warunków i trybu usprawiedliwiania niestawiennictwa oskarżonych, świadków i innych uczestników postępowania karnego z powodu choroby oraz sposobu wyznaczania lekarzy uprawnionych do wystawiania zaświadczeń potwierdzających niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie (Dz. U. Nr 110, poz. 1049). Wskazane usługi nie były bowiem kontraktowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach umów podpisywanych z placówkami służby zdrowia. Z pozyskanych od prezesów sądów okręgowych oraz prokuratorów okręgowych informacji wynika, iż uczestnicy postępowań z uwagi na niemożność uzyskania zaświadczeń w sposób wskazany w rozporządzeniu, przedstawiali organom prowadzącym postępowanie karne zaświadczenia lekarskie nie odpowiadające określonym wymogom.

W projektowanej regulacji przyjęto, iż lekarz sądowy celem uzyskania zapłaty przedstawia organowi kierującemu gospodarką finansową sądu okręgowego fakturę lub rachunek wraz z zestawieniem (sporządzonym w oparciu o rejestr) na dany miesiąc kalendarzowy. Uwzględniono możliwość uzupełnienia bądź też skorygowania faktury lub rachunku. W przypadku wskazanym powyżej zobowiązano lekarza sądowego do wyjaśnienia przyczyn złożenia korekty zestawienia i faktury lub rachunku.

Dookreślono termin, w jakim dokonuje się zapłaty w oparciu o prawidłowo sporządzone dokumenty.

W § 7 określono, iż terminem wejścia w życie rozporządzenia jest dzień 1 lutego 2008 r., co wynika z daty wejścia w życie ustawy o lekarzu sądowym.

Ocena skutków regulacji:

1 Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowane rozporządzenie będzie miało bezpośredni wpływ na osoby wykonujące funkcję lekarza sądowego, a także na działalność sądów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do uzgodnień międzyresortowych.

Projekt przekazano do konsultacji społecznych – Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Krajowej Radzie Sądownictwa, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, a także do organów samorządu lekarskiego – Naczelnej Rady Lekarskiej oraz Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie, jak również do przedstawicieli samorządów zawodów prawniczych – Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej i Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych.

Wymienione podmioty zgłosiły uwagi, które dotyczyły głównie ustalenia kwoty wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu za wystawienie zaświadczenia. Podzielono generalnie uwagę Naczelnej Rady Lekarskiej i Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie, iż wstępnie proponowana stawka kwotowa w wysokości 40 zł może nie być kwotą adekwatną do nakładów pracy przeprowadzającego badanie. Uwzględniając również stawki rynkowe usług lekarskich skorygowano przepis rozporządzenia ustalając kwotę za wystawienie zaświadczenia w wysokości 80 zł. Z uwagi na to, że nie każdy lekarz sądowy będzie lekarzem, prowadzącym praktykę prywatną dostrzeżono potrzebę uwzględnienia postulatu wprowadzenia możliwości potwierdzania wystawienia zaświadczenia rachunkiem.

Projekt rozporządzenia udostępniono na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wstępne szacunki łącznych wydatków związanych z wejściem w życie ustawy o lekarzu sądowym i projektowanego rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz kosztów wystawienia zaświadczenia, wydawanego na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy, przedstawiają się następująco:

W oparciu o dane przesłane z sądów oraz prokuratur okręgowych stwierdzono, że w 2005 roku przedstawiono w sądach w jednym okręgu średnio ok. 994 usprawiedliwień niestawiennictwa uczestnika postępowania karnego z powodu choroby, natomiast w prokuraturach w jednym okręgu średnio ok. 70 usprawiedliwień, co dało ogółem ok. 47 880 usprawiedliwień rocznie. Do wskazanej wielkości należy doliczyć liczbę usprawiedliwień przedstawionych w sądach i prokuraturach wojskowych. Z informacji uzyskanej z Departamentu Sądów Wojskowych oraz z Naczelnej Prokuratury Wojskowej wynika, iż w okresie jednego roku – w jednostkach tych przedstawiono łącznie 84 usprawiedliwienia. Ogółem dało to ok. 47 964 usprawiedliwień rocznie. Liczbę tą przyjęto jako dolną granicę dla oceny skutków finansowych planowanej ustawy w części odnoszącej się do przepisów postępowania karnego. Do wyliczeń skutków dla budżetu państwa jako górną granicę dotyczącą niniejszego postępowania przyjęto założenie, iż w 10% spraw wpływających do sądów wystąpi konieczność wystawienia zaświadczeń. W 2005 roku wpłynęło do sądów 2 218 272 spraw karnych. Wobec powyższego, dla planowania skutków przyjęto liczbę 221 827 usprawiedliwień rocznie.

Szacunkowy koszt przyjęcia regulacji, odnoszącej się do postępowań prowadzonych na podstawie Kodeksu postępowania karnego, przy założeniu kwoty 80 zł jako kosztu wystawienia jednego zaświadczenia i przyjęciu, iż w każdej z tych spraw byłoby wystawiane jedno zaświadczenie, będzie się kształtował w granicach ok. 3 837 120 – 17 746 160 zł rocznie.

Z uwagi na brak w obecnie obowiązujących przepisach Kodeksu postępowania cywilnego proponowanej regulacji, jak również nie ujmowanie w statystyce ilości spraw, w których przedstawiane są zaświadczenia stwierdzające niemożność stawiennictwa z uwagi na chorobę, nie można nawet szacunkowo wskazać ujętej wyżej dolnej granicy przyjętej dla oceny skutków finansowych ustawy w tej części. Do wyliczeń planowanej zmiany odnoszącej się do przepisów postępowania cywilnego przyjęto założenie, analogicznie jak w części dotyczącej postępowania karnego, iż w 10% spraw wpływających do sądów wystąpi konieczność wystawienia zaświadczeń. W 2005 roku wpłynęło do sądów 7 363 341 spraw cywilnych, rodzinnych, z zakresu prawa pracy, z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz spraw gospodarczych. Liczba usprawiedliwień podana przez sądy i prokuraturę wojskową pozwala na nie podwyższanie wskazanego górnego limitu przyjętego założenia. Wobec powyższego, dla planowania skutków przyjęto liczbę 736 334 usprawiedliwień rocznie.

Szacunkowy koszt przyjęcia regulacji, odnoszącej się do postępowań prowadzonych na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego, przy założeniu kwoty 80 zł jako kosztu wystawienia jednego zaświadczenia i przyjęciu, iż w każdej z tych spraw byłoby wystawiane jedno zaświadczenie będzie się kształtował w granicach ok. 58 906 720 zł rocznie.

Jednocześnie nie można wykluczyć dodatkowych kosztów mających zastosowanie do postępowań prowadzonych na podstawie wymienionych kodeksów, spowodowanych koniecznością zwrotu kosztów dojazdu lekarzy do osób ubiegających się o wystawienie zaświadczenia oraz faktem, iż wydawanie zaświadczeń może dotyczyć kilku uczestników jednego postępowania i może mieć miejsce kilkakrotnie.

Podsumowując, koszt ogólny przyjęcia niniejszej regulacji może się kształtować w granicach: 62 743 840 zł – 76 652 880 zł rocznie.

Zaznaczyć przy tym należy, iż wydatki z tego tytułu będą ponoszone przez Skarb Państwa w określonym zakresie tymczasowo, gdyż zakończenie postępowań spowoduje wydanie orzeczeń odnośnie zasądzenia kosztów procesu od jednej ze stron w postępowaniu cywilnym bądź wskazania, kto i w jakiej części poniesie koszty procesu w postępowaniu karnym.

Część wydatków z tytułu wystawiania zaświadczeń będzie ponoszona przez Skarb Państwa. Zdarzenia takie będą miały miejsce w przypadku obciążenia kosztami postępowań (zwłaszcza w sprawach karnych) tegoż Skarbu Państwa. Nadto, wprowadzenie w art. 2 ust. 2 ustawy zasady, zgodnie z którą lekarz sądowy będzie wystawiał zaświadczenia potwierdzające zdolność lub niezdolność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie uczestnika postępowania może spowodować nie przedstawienie organowi wzywającemu, wystawionego przez lekarza sądowego, zaświadczenia stwierdzającego zdolność stawiennictwa. Nie można również wykluczyć, iż mogą zdarzać się jednostkowe przypadki, gdy pomimo uzyskania prawidłowego zaświadczenia usprawiedliwiającego niestawiennictwo, uczestnik postępowania nie przedłoży go organowi uprawnionemu. W takich wypadkach koszt wystawienia zaświadczenia będzie ponosił również Skarb Państwa, gdyż w projekcie przyjęto założenie, iż zaświadczenie jest wydawane uczestnikowi postępowania nieodpłatnie.

Skutki finansowe zostały określone szacunkowo, zatem wydatki te mogą w rzeczywistości ulec zmianie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przyjęcie projektowanej regulacji może pośrednio korzystnie oddziaływać na rynek pracy poprzez zapewnienie dodatkowego źródła dochodów dla lekarzy, którzy będą wystawiać zaświadczenia usprawiedliwiające niestawiennictwo uczestników postępowań.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przyjęcie projektowanej regulacji nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Przyjęcie projektowanej regulacji nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.

7. Wstępna ocena zgodności regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.